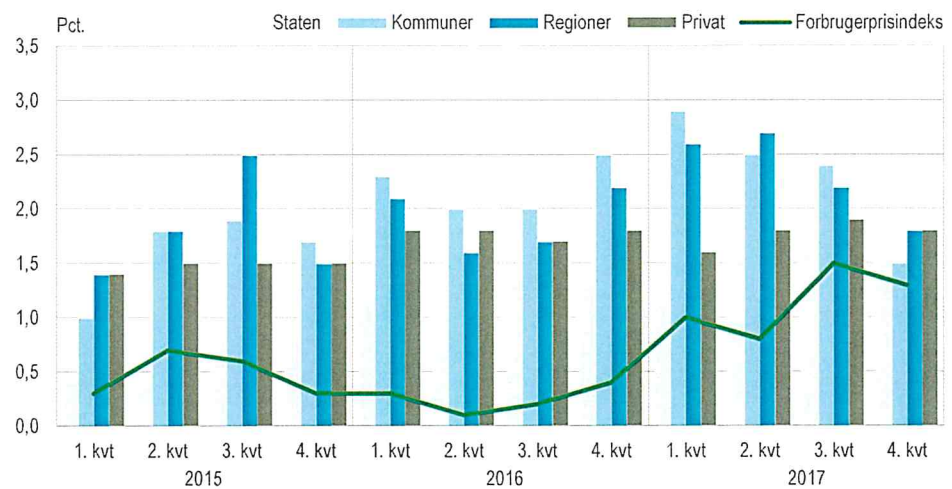

Stærkt aftagende lønudvikling i kommunerne

I fjerde kvartal 2017 steg gennemsnitslønnen pr. time for de kommunalt og de regionalt ansatte med hhv. 1,5 pct. og 1,8 pct. i forhold til samme kvartal 2016. I forhold til kvartalet før er det en markant lavere stigning på årsbasis for de kommunalt ansatte, hvor den var 2,4 pct. Også for de ansatte i regionerne aftog årsstigningen i forhold til tredje kvartal 2017, hvor den var 2,2 pct., svarende til et fald på 0,4 procentpoint. I virksomheder og organisationer (den private sektor) steg gennemsnitslønnen pr. time med 1,8 pct., hvilket er 0,1 procentpoint mindre end i tredje kvartal 2017. For de statsansatte var udviklingen i timelønnen i sidste års fjerde kvartal uændret i forhold til kvartalet før på 1,7 pct.

Årlig ændring i timefortjenesten

Forbrugerpriserne steg 1,3 pct. i samme periode

For fjerde kvartals midterste måned, november, viser forbruger- og nettoprisindekset en årlig stigning i forbrugerpriserne på 1,3 pct. (se [Nyt fra Danmarks Statistik 2017:479](#)). Lønnen er i fjerde kvartal 2017 altså fortsat steget mere end priserne på tværs af alle sektorer.

Højest stigning i statslig forskning og privat ejendomshandel

I statslige institutioner inden for *forskning og udvikling* steg gennemsnitstimelønnen mest i sidste års fjerde kvartal med 2,6 pct. på årsbasis, efterfulgt af private virksomheder inden for *ejendomshandel og udlejning*, der havde en stigning på 2,4 pct. i forhold til samme kvartal 2016. Lavest var stigningen i gennemsnitstimelønnen i perioden inden for kommunal og regional *undervisning* med 0,8 pct.

Lønindeks og årlig stigning i lønindekset opdelt på sektor og branche

	2017		Årlig ændring	
	3. kvrt.	4.kvt.	3. kvrt. 2016 - 3. kvrt. 2017	4. kvrt. 2016 - 4. kvrt. 2017
	— 1. kvrt. 2005 = 100 —		pct.	
Virksomheder og organisationer i alt¹	132,9	133,4	1,9	1,8
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	136,3	136,9	2,4	2,0
Bygge og anlæg	131,8	132,4	2,5	2,3
Handel og transport mv.	129,4	129,9	1,4	1,5
Information og kommunikation	134,7	135,0	1,8	1,5
Finansiering og forsikring	144,5	145,2	2,3	2,2
Ejendomshandel og udlejning	130,9	132,2	1,9	2,4
Erhvervsservice	134,2	134,3	1,9	1,7
Undervisning og sundhed mv.	129,0	129,7	1,8	1,9
Kultur, fritid og anden service	125,7	126,0	1,7	0,9
Staten i alt	133,6	133,8	1,7	1,7
Forskning og udvikling	137,0	136,2	2,9	2,6
Statslig administration, forsvar og politi (inklusive sociale kasser og фонде)	132,6	132,7	1,7	1,7
Undervisning	132,7	132,5	1,9	1,9
Kultur og fritid	132,2	132,6	0,6	1,9
Kommuner og regioner i alt	136,7	136,8	2,4	1,6
Rengøring og anden operationel service	140,0	141,8	1,8	1,4
Kommunal og regional administration	133,6	133,4	2,6	1,8
Undervisning	136,4	136,1	1,5	0,8
Sundhedsvæsen	134,5	134,0	2,0	1,5
Sociale institutioner	137,0	137,0	3,0	1,8
Kultur og fritid	139,6	140,0	3,2	2,2
Regioner i alt	137,2	136,7	2,2	1,8
Kommuner i alt	135,9	136,1	2,4	1,5

¹ Indeksene vedr. virksomheder og organisationer er sæsonkorrigeret.

Mere information: Der forekommer løbende revisioner i de sæsonkorrigerede indekseværdier for virksomheder og organisationer.

Detaljerede oplysninger om lønindeksene kan findes i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/1796.

Kilder og metoder: Lønindekset er beregnet på baggrund af summariske løngennemsnit af alle medarbejdere i samme branche. Dette betyder, at ændringer i personalesammensætningen i en given branche kan have betydning for den målte lønudvikling. For mere information om kilder og metode se statistikdokumentationerne [Lønindeks for offentlig forvaltning og service](#) og [Lønindeks for virksomheder og organisationer](#).

Næste offentliggørelse: Lønindeks 1. kvrt. 2018 udkommer 31. maj 2018.

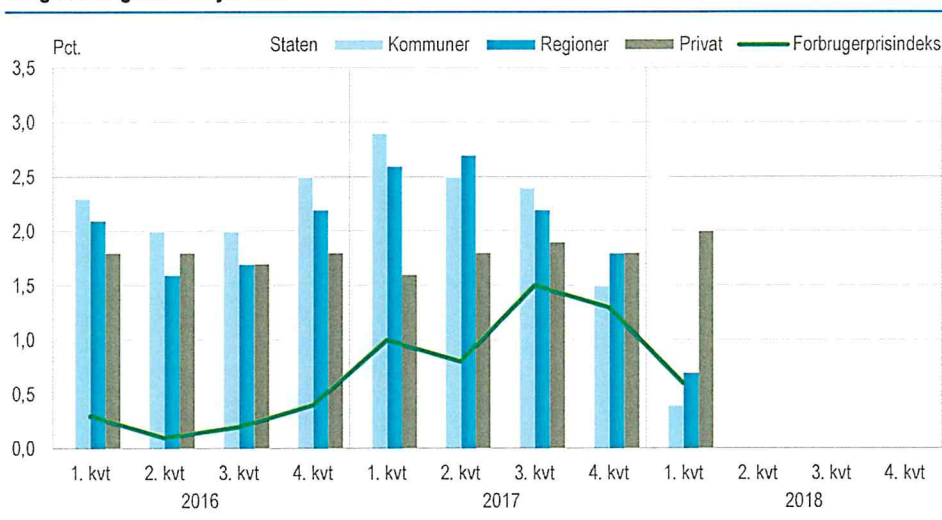
Henvendelse: Hege Susanne Hauglund, tlf. 39 17 34 23, hsu@dst.dk

Uwe Pedersen, tlf. 39 17 34 24, uwp@dst.dk

Gennemsnitstimelønnen steg mest i staten

I årets første kvartal havde ansatte i staten den højeste stigning i gennemsnitslønnen pr. time på 3,0 pct. i forhold til første kvartal 2017. I virksomheder og organisationer (den private sektor) steg gennemsnitslønnen pr. time 2,0 pct. i samme periode. I regioner og kommuner steg gennemsnitstimelønnen derimod kun svagt med henholdsvis 0,7 og 0,4 pct. på årsbasis i første kvartal 2018.

Årlig ændring i timefortjenesten

Forbrugerpriserne steg 0,6 pct. i samme periode

I februar, som er første kvartals midterste måned, viste forbruger- og nettoprisindekset en årlig stigning i forbrugerpriserne på 0,6 pct. (se *Nyt fra Danmarks Statistik 2018:93*). Med undtagelse af kommunerne er gennemsnitstimelønnen i årets første kvartal således fortsat steget mere på tværs af sektorerne end priserne. For de ansatte i regionerne er forskellen dog indsnævret til kun 0,1 procentpoint.

Højest lønvækst i statslig undervisning

Den højeste årlige stigning på tværs af brancher og sektorer i årets første kvartal havde de ansatte inden for *undervisning* i staten, hvor gennemsnitslønnen pr. time steg med 3,4 pct. i forhold til samme kvartal sidste år.

I den modsatte ende ligger de ansatte inden for *rengøring og anden operationel service* i kommuner og regioner, som med 0,1 pct. havde den laveste årlige stigning i gennemsnitslønnen i første kvartal.

Lønindeks og årlig stigning i lønindekset opdelt på sektor og branche

	2017	2018	Årlig ændring	
	4. kvrt.	1.kvt.	4. kvrt. 2016 - 4. kvrt. 2017	1. kvrt. 2017 - 1. kvrt. 2018
	1. kvrt. 2005 = 100		pct.	
Virksomheder og organisationer i alt¹	133,5	134,0	1,8	2,0
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	136,8	137,5	2,0	2,1
Bygge og anlæg	133,1	132,2	2,3	2,0
Handel og transport mv.	130,1	130,4	1,5	1,9
Information og kommunikation	135,0	135,7	1,5	1,8
Finansiering og forsikring	145,2	146,2	2,2	2,4
Ejendomshandel og udlejning	132,3	132,8	2,4	2,0
Erhvervsservice	134,4	135,0	1,7	2,1
Undervisning og sundhed mv.	129,8	130,2	1,9	1,8
Kultur, fritid og anden service	126,0	126,4	0,9	0,9
Staten i alt	133,8	135,1	1,7	3,0
Forskning og udvikling	136,2	138,1	2,6	3,1
Statslig administration, forsvar og politi (inklusive sociale kasser og fonde)	132,7	133,3	1,7	3,0
Undervisning	132,5	134,6	1,9	3,4
Kultur og fritid	132,6	135,5	1,9	2,2
Kommuner og regioner i alt	136,8	136,4	1,6	0,5
Rengøring og anden operationel service	141,8	142,3	1,4	0,1
Kommunal og regional administration	133,4	133,1	1,8	0,5
Undervisning	136,1	136,0	0,8	0,4
Sundhedsvæsen	134,0	133,8	1,5	0,6
Sociale institutioner	137,0	136,4	1,8	0,7
Kultur og fritid	140,0	140,5	2,2	0,5
Regioner i alt	136,7	136,7	1,8	0,7
Kommuner i alt	136,1	135,8	1,5	0,4

¹ Indeksen vedr. virksomheder og organisationer er sæsonkorrigeret.

Mere information: Den målte lønudvikling i lønindeksene er beregnet på baggrund af summariske løngennemsnit og dermed påvirket af strukturelle forskydninger på arbejdsmarkedet. Det betyder fx at en øget tilgang af højt lønnede i forhold til lavt lønnede medarbejdere vil trække i retning af en øget lønudvikling. Der forekommer løbende revisioner i de sæsonkorrigerede indekxsværdier for virksomheder og organisationer.

Detaljerede oplysninger om lønindeksene kan findes i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/1931.

Kilder og metoder: Se mere i statistikdokumentationerne [Lønindeks for offentlig forvaltning og service](#) og [Lønindeks for virksomheder og organisationer](#).

Næste offentliggørelse: *Lønindeks 2. kvrt. 2018* udkommer 31. august 2018.

Henvendelse: Hege Susanne Hauglund, tlf. 39 17 34 23, hsu@dst.dk

Uwe Pedersen, tlf. 39 17 34 24, uwp@dst.dk

DATA FOR NOVEMBER 2017 ER NU TILGÆNGELIGE I SIRKA

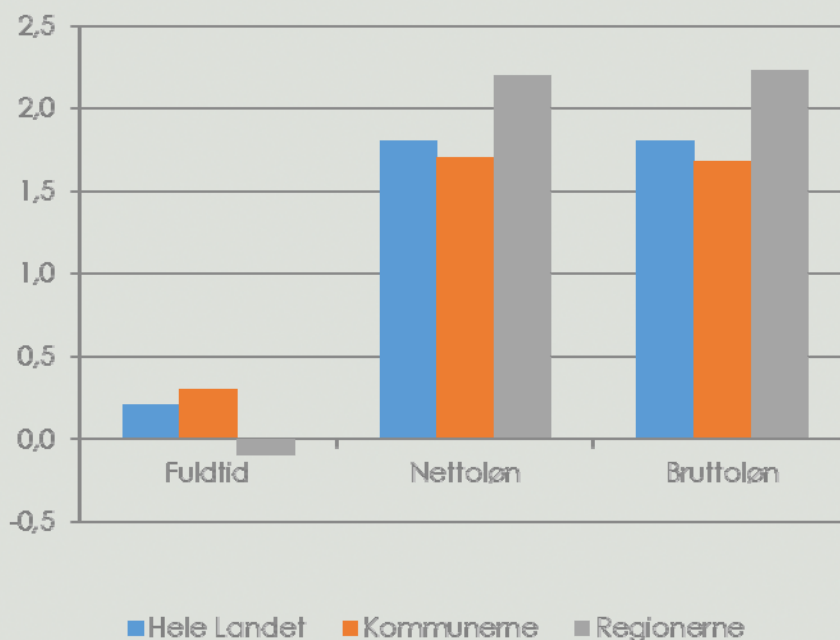
25. januar 2018

INDHOLD

- 2 Lønudvikling
- 3 Personaleforbrug
- 5 Personaleomsætning
- 6 Datagrundlag

Udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede, bruttoløn samt nettoløn i den kommunale og i den regionale sektor i perioden november 2016 til november 2017 er illustreret i figur 1.

Figur 1: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede, brutto- og nettoløn, i procent. November 2016-2017

Kilde: SIRKA, november 2017. Nettoløn er grundløn og tillæg. Bruttoløn er nettoløn, genetillæg, pension, beregnet pension for tjenestemænd samt særlig feriegodtgørelse. Bemærk, at "hele landet" også indeholder øvrige virksomheder, eksempelvis trafikkselskaber m.fl.

Personaletallet i *kommunerne* er i denne periode *steget* med 0,3 % målt ved fuldtidsbeskæftigede, og i *regionerne* er personaleforbruget faldet med 0,1 %. Samlet er beskæftigelsen i kommuner og regioner steget med 0,2%.

Nettolønnen er for alle ansatte i kommunerne steget med 1,7 % og i regionerne med 2,2 %.

Tilsvarende er bruttolønnen steget med 1,7 % i kommunerne og med 2,2 % i regionerne for alle ansatte.

LØNUDBIKLING

I perioden november 2016-2017 stiger bruttolønnen for alle ansatte i kommunerne med 1,7 % og i regionerne med 2,2 %, jf. tabel 1.

De aftalte stigninger i perioden, der udmøntes pr. januar 2017 samt oktober 2017 som generelle lønstigninger, er:

KL og Forhandlingsfællesskabet
Januar 2017 1,20%
Oktober 2017 (0,80-0,60) 0,20%

RLTN og Forhandlingsfællesskabet:
Januar 2017 1,20%
Oktober 2017 (0,80-0,48) 0,32%

Udviklingen i bruttolønnen for udvalgte populationsafgrænsninger ses i tabel 1.

Tabel 1: Udviklingen i bruttoløn i kommuner og regioner, procent, november 2016-2017

	Alle ansatte	Alle ekskl. fleksjob og ekstr. ord.	Ovk.- og tjmnd-ansatte	Ansatte begge år i samme stilling
Hele Landet	1,8	1,8	1,5	2,3
Kommuner	1,7	1,6	1,4	2,3
Regioner	2,2	2,2	1,8	2,4

Kilde: SIRKA. Bruttoløn omfatter grundløn, tillæg, genetillæg, feriegodtgørelse og pension herunder et beregnet pensionsbidrag for tjenestemænd. Hele landet indeholder også fælleskommunale virksomheder m.v. **Bemærk** at lønudviklingen for ansatte begge år i samme stilling er beregnet med fastholdt beskæftigelsesgrad.

For alle ansatte eksklusiv ansatte i fleksjob og ekstraordinært ansatte er bruttolønnen steget 2,2 % i regionerne og 1,6 % i kommunerne.

For gruppen af overenskomst- og tjenestemandansatte er stigningen i bruttolønnen på 1,8 % i regionerne og 1,4 % i kommunerne.

Betydningen af periodens personaleomsætning for den opgjorte lønudvikling for alle ansatte kan illustreres ved "ansatte begge år i samme stilling", for hvem bruttolønnen i regionerne er øget med 2,4 % og i kommunerne er øget med 2,3 %.

Af nedenstående tabel 2 ses udviklingen på de enkelte dele af bruttolønnen.

Bruttolønnen i kommuner og regioner i alt er steget med 1,8 % for alle ansatte november 2016-2017.

Tabel 2: Udviklingen i løndele i kommuner og regioner, alle ansatte, procent, november 2016-2017

	Grundløn	Lokale tillæg	Centrale Tillæg	Genetillæg	Pension	Bruttoløn	Løn ekskl. genetillæg
Hele Landet	1,8%	1,4%	3,0%	1,3%	1,8%	1,8%	1,8%
Kommuner	1,7%	0,9%	3,7%	1,7%	1,5%	1,7%	1,7%
Regioner	2,2%	3,0%	0,4%	1,0%	2,6%	2,2%	2,3%

Kilde: SIRKA, lønudvikling, november 2017. Bruttoløn er grundløn, tillæg, genetillæg, særlig feriegodtgørelse og pension, herunder et beregnet pensionsbidrag for tjenestemænd.

Det ses blandt andet, at den kommunale stigning i bruttoløn i denne periode ikke påvirkes af ændringen i genetillæg. Den regionale stigning i bruttoløn påvirkes negativt med 0,1 pct.pt..

Bruttolønstigningen i kommunerne varierer fra 1,3 % (25%-fraktilen) til 2,0 % (75%-fraktilen).

Bruttolønstigningen i regionerne varierer fra 2,0 % (25%-fraktilen) til 2,3 % (75%-fraktilen).

PERSONALEFORBRUG

Der er **1.096,1 flere** fuldtidsbeskæftigede i kommuner og regioner i november 2017 set i forhold til november 2016.

Fra november 2016 til november 2017 er personaleforbruget i den kommunale og regionale sektor samlet steget med 1.096,1 flere ansatte målt som fuldtidsbeskæftigede.

Tabel 3 nedenfor viser ændringerne målt i fuldtidsbeskæftigede fordelt på nogle udvalgte ansættelsesformer og fordelt på forhandlingsområder.

Tabel 3: Udviklingen i personaleforbruget i kommuner og regioner. November 2016-2017

	Alle ansatte	Fleksjob og ekstr. Ord	Elever	Ovk-ansatte og tj.mænd	Månedslønnede	Time-lønnede
Hele Landet	1.096,1	-1.191,1	-2.297,8	4.584,9	-46,0	1.142,1
Kommuner	1.207,2	-1.075,5	-1.436,2	3.718,8	285,2	921,9
Regioner	-111,1	-115,6	-861,6	866,1	-331,2	220,2

Kilde: SIRKA, lønudvikling, november 2017. Note: Alle ansatte er summen af fleksjob + ekstr.ord.ansatte + elever + overenskomstansatte + tjenestemænd eller summen af Månedslønnede+timelønnede.

I kommunerne er personaleforbruget samlet set steget med 1.207,2 fuldtidsbeskæftigede, hvilket svarer til en stigning på 0,3 %. Det ses yderligere at elever, ekstraordinært ansatte samt fleksjob samlet set falder med 2.511,6 fuldtidsbeskæftigede (8,7 %). Gruppen af overenskomstansatte og tjenestemænd er steget med 3.718,8 fuldtidsbeskæftigede svarende til en stigning på 1,0%.

I regionerne er personaleforbruget samlet set faldet med 111,1 fuldtidsbeskæftigede, hvilket svarer til et fald i personaleforbruget på 0,1 %. Faldet i elever, ekstraordinært ansatte samt fleksjob er på 977,2 fuldtidsbeskæftigede (16,4 %). Gruppen af overenskomstansatte og tjenestemænd er steget med 866,1 fuldtidsbeskæftigede svarende til en stigning på 0,8 %.

Pr. november 2016 var 3.959 ansatte i seniorjob og pr. november 2017 var 3.436 fuldtidsbeskæftigede i seniorjob. Det vil sige et fald på 523 fuldtidsbeskæftigede det seneste år. Fra oktober 2017 til november 2017 er antal ansatte i seniorjob faldet med 121 fuldtidsbeskæftigede.

Ansatte i fleksjob findes på to ordninger: ordningen der var gældende før 2013 og ordningen gældende fra januar 2013. Fordelingen ses i tabel 4.

Tabel 4. Antal personer fordelt på de to fleksjobordninger. November 2017

	Ordning fra 2013	Ordning før 2013	Andel på 2013-ordning
Kommuner	8.408	9.276	47,5%
Regioner	505	1.146	30,6%

Kilde: KRL. Note: "Ordning fra 2013" refererer til den ordning, der blev indført pr. november 2013 og "ordning før 2013" refererer til den ordning, der var gældende før november 2013.

Bemærk, i KRL's statistikker indgår den tid kommunen har lønudgift for. De to fleksjobordninger adskiller sig fra hinanden ved, at der for den nye ordnings vedkommende aflønnes for de timer den ansatte arbejder ef

Overenskomstansatte og tjenestemænd er **steget** med **3.718,8** fuldtidsbeskæftigede i kommunerne og **steget** med **866,1** fuldtidsbeskæftigede i regionerne

PERSONALEOM- SÆTNING

fektivt. Det vil sige, at tid til skånehensyn ikke indgår. Ansatte i fleksjob efter den gamle ordning lønnes for alle timer inkl. de timer deres beskæftigelse er nedsat. I realiteten aflønnes langt de fleste på den tidligere ordning som heltidsbeskæftigede, mens ansatte på den nye ordning gennemsnitligt betragtet aflønnes for omkring 30% af fuld tid.

Personaleomsætningen for månedslønnede overenskomstansatte og tjenestemandansatte i kommuner og regioner ses i tabel 5 nedenfor.

Tabel 5: Personaleomsætning i kommuner og regioner i procent, faste medarbejdere, november 2016-2017

	Kommuner	Regioner
Antal personer november 2016	399.082	121.244
Afgang fra den valgte sektor	10,6	8,8
Afgang fra den valgte population	1,8	2,9
Tilgang til den valgte population	3,5	3,4
Tilgang til den valgte sektor	9,7	8,9
Skiftet overenskomst	1,6	1,3
Skiftet kommune/ region	2,6	1,7
Antal personer november 2017	402.123	121.931
Netto stigning - antal	3.041	687
Netto stigning - procent	0,8 %	0,6 %

Kilde: Personaleomsætningsstatistik, november 2017. Faste medarbejdere er alle månedslønnede overenskomstansatte og tjenestemænd, og dermed ekskl. timelønnede, ekstraordinært ansatte samt fleksjobansatte.

Hovedtendenserne er:

Afgangen fra den valgte sektor er for kommunerne 10,6 % og regionerne 8,8 %.

Tilgangen til den valgte sektor er for kommunerne 9,7 % og for regionerne 8,9 %.

Afgang fra den valgte sektor vil for kommunernes vedkommende være afgang ud af kommunen, dvs. til en region, stat, privat eller ud af arbejdsmarkedet. Tilgang til den valgte sektor er defineret modsat som tilgang fra andre sektorer til kommunerne.

Afgang fra den valgte population er for kommunerne 1,8 % og for regionerne 2,9 %.

Tilgang til den valgte population er for kommunerne 3,5 % og for regionerne også 3,4 %.

Afgang fra den valgte population er defineret som afgang som følge af ændringer i afgrænsningsbetingelserne. Det kan være ændring fra månedslønnet til timelønnet, ændring fra overenskomstansat eller tjenestemand til elev, fleksjob eller ekstraordinært ansat. Tilgang til den valgte definition er modsat afgang.

1,6 % af de kommunale ansatte har *skiftet overenskomstområde*. På det regionale område har 1,3 % af de ansatte skiftet overenskomstområde.

2,6 % af de kommunale ansatte *har skiftet kommune*, og 1,7 % af de regionalt ansatte har skiftet region.

I tabel 6 vises lønniveauet for tilgang og afgang, samt for ansatte begge år.

Tabel 6: Løn tilgang og afgang, månedslønnede overenskomstansatte og tjenestemænd, november 2016-2017

	Fuldtid afgang	Fuldtid ansat begge år	Fuldtid tilgang	Løn afgang	Løn ansatte begge år	Løn tilgang
Hele Lande	69.687	398.593	73.507	36.534	39.015	34.811
Kommuner	54.346	302.525	57.130	35.321	37.744	33.575
Regioner	15.341	96.068	16.377	40.830	43.018	39.120

Kilde: Personaleomsætningsstatistik, november 2017. Faste medarbejdere er alle månedslønnede overenskomstansatte og tjenestemænd, og dermed ekskl. timelønnede, ekstraordinært ansatte samt fleksjobansatte. Løn afgang er regnet op til samme niveau som løn tilgang.

➤ Optælling af beskæftigelse for underordnede læger, som både er fastansat og ansat som vikar ændres pr. april 2017:

§ 34, stk. 2 i Overenskomst for underordnede læger (33.06.1) fastsætter at løn for læger, der ud over en fuldtidsbeskæftigelse også er ansat i et vikariat aflønnes pr. time med timeløn + 50% tillæg for vikatimerne, dvs. svarende til overarbejdsbetaling. Lønindberetningen foretages også som overarbejde, og timerne indgår ikke i KRLs opgørelse af beskæftigelse for de pågældende medarbejdere. Dette ændres pr. april 2017, således at beskæftigelsen i vikariatet, jf. §34, stk. 2, tælles med som beskæftigelse, og betalingen optælles som grundløn.

Ændringen medfører, at fuldtid forhøjes med 37 svarende til 0,4%.

DATAGRUNDLAG

Underordnede lægers løn påvirkes som følger - målt på april 2017:

Grundløn ændres med +0,2%
Nettoløn ændres med +0,2%,
Bruttoløn ændres med +0,2%
Løn i alt ændres med +0,2%.

➤ Ændret opgørelse af timelønnedes løn fra og med januar 2017

Hidtil har lønnen for timelønnede været beregnet på samme vis som lønnen for personer på månedsløn. Det viser sig dog, at de indberettede data for timelønnede ikke altid indeholder tilstrækkeligt detaljerede oplysninger om trinindplacering og tillæg for at kunne beregne en præcis løn. For at få en mere korrekt opgørelse af lønnen for de timelønnede har KRL besluttet at benytte den indberettede løn, frem for at benytte en beregnet løn som hidtil.

Ændringen af opgørelsesmetoden for de timelønnedes lønsum betyder at lønsummen alt andet lige stiger. I tabel 1 ses den isolerede effekt på lønsummen, i hhv. kommuner og regioner samt kommuner og regioner under ét - opgørelsen er et gennemsnit for hele året 2016. Som det ses af tabel 1, er effekten størst på det regionale område, hvor lønsummen for alle ansatte stiger med 0,08% som følge af ændringen. Effekten på det kommunale område er en stigning i lønsummen på 0,05%. For kommuner og regioner under ét er effekten en stigning i lønsummen på 0,06%.

Den isolerede effekt på de timelønnedes lønsum er en stigning på 2,02% i kommunerne og en stigning på 5,82% i regionerne. For timelønnede i kommuner og regioner under ét er effekten en stigning i lønsummen på 2,61%.

Tabel 1: Opgørelse af effekten på lønsummen ved at ændre opgørelsesmetoden af de timelønnedes løn – gennemsnit for hele året 2016

	Kommuner	Regioner	I alt
Alle ansatte	0,05%	0,08%	0,06%
Ordinært ekskl. elever	0,05%	0,08%	0,06%
Timeløn, alle ansatte	2,02%	5,82%	2,61%

Beskrivelser af ændringer i datagrundlaget findes også i *KRL-forum*.

DATA FOR FEBRUAR 2018 ER NU TILGÆNGELIGE I SIRKA

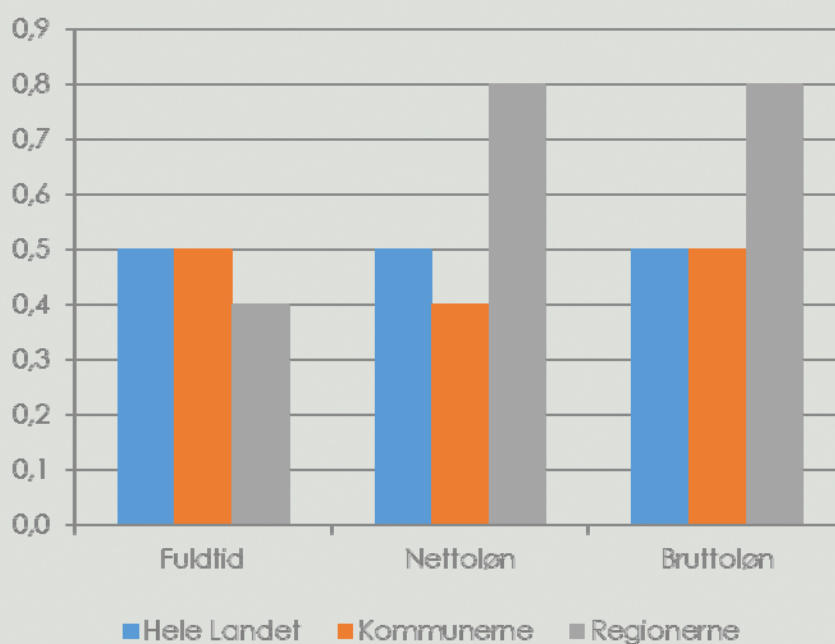
26. april 2018

INDHOLD

- 2 Lønudvikling
- 3 Personaleforbrug
- 5 Personaleomsætning
- 6 Datagrundlag

Udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede, bruttoløn samt nettoløn i den kommunale og i den regionale sektor i perioden februar 2017 til februar 2018 er illustreret i figur 1.

Figur 1: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede, brutto- og nettoløn, i procent. Februar 2017-2018

Kilde: SIRKA, februar 2018. Nettoløn er grundløn og tillæg. Bruttoløn er nettoløn, genetillæg, pension, beregnet pension for tjenestemænd samt særlig feriegodtgørelse. Bemærk, at "hele landet" også indeholder øvrige virksomheder, eksempelvis trafikkselskaber m.fl.

Personaletallet i *kommunerne* er i denne periode steget med 0,5 % målt ved fuldtidsbeskæftigede, og i *regionerne* er personaleforbruget steget med 0,4 %. Samlet er beskæftigelsen i kommuner og regioner steget med 0,5 %.

Nettolønnen er for alle ansatte i kommunerne steget med 0,4 % og i regionerne med 0,8 %.

Tilsvarende er bruttolønnen steget med 0,5 % i kommunerne og med 0,8 % i regionerne for alle ansatte.

LØNUDBIKLING

I perioden februar 2017-2018 stiger bruttolønnen for alle ansatte i kommunerne med 0,5 % og i regionerne med 0,8 %, jf. tabel 1.

De aftalte stigninger i perioden, der udmøntes pr. oktober 2017 som generelle lønstigninger, er:

KL og Forhandlingsfællesskabet
Oktober 2017 (0,80-0,60) 0,20%

RLTN og Forhandlingsfællesskabet:
Oktober 2017 (0,80-0,48) 0,32%

Udviklingen i bruttolønnen for udvalgte populationsafgrænsninger ses i tabel 1.

Tabel 1: Udviklingen i bruttoløn i kommuner og regioner, procent, februar 2017-2018

	Alle ansatte	Alle ekskl. fleksjob og ekstr. ord.	Ovk.- og tjmnd-ansatte	Ansatte begge år i samme stilling
Hele Landet	0,5	0,5	0,1	1,1
Kommuner	0,5	0,4	0,1	1,1
Regioner	0,8	0,8	0,3	1,1

Kilde: SIRKA. Bruttoløn omfatter grundløn, tillæg, genetillæg, feriegodtgørelse og pension herunder et beregnet pensionsbidrag for tjenestemænd. Hele landet indeholder også fælleskommunale virksomheder m.v. **Bemærk** at lønudviklingen for ansatte begge år i samme stilling er beregnet med fastholdt beskæftigelsesgrad.

For alle ansatte eksklusiv ansatte i fleksjob og ekstraordinært ansatte er bruttolønnen steget 0,8 % i regionerne og 0,4 % i kommunerne.

For gruppen af overenskomst- og tjenestemandansatte er stigningen i bruttolønnen på 0,3 % i regionerne og 0,1 % i kommunerne.

Betydningen af periodens personaleomsætning for den opgjorte lønudvikling for alle ansatte kan illustreres ved "ansatte begge år i samme stilling", for hvem bruttolønnen i regionerne er øget med 1,1 % og i kommunerne ligeledes er øget med 1,1 %.

Af nedenstående tabel 2 ses udviklingen på de enkelte dele af bruttolønnen.

Bruttolønnen i kommuner og regioner i alt er steget med 0,5 % for alle ansatte februar 2017-2018.

Tabel 2: Udviklingen i løndele i kommuner og regioner, alle ansatte, procent, februar 2017-2018

	Grundløn	Lokale tillæg	Centrale Tillæg	Genetillæg	Pension	Bruttoløn	Løn ekskl. genetillæg
Hele Landet	0,5%	0,2%	2,2%	0,4%	0,7%	0,5%	0,5%
Kommuner	0,4%	-0,2%	2,4%	1,5%	0,5%	0,5%	0,4%
Regioner	0,7%	1,1%	1,5%	-1,0%	1,2%	0,8%	0,8%

Kilde: SIRKA, lønudvikling, februar 2018. Bruttoløn er grundløn, tillæg, genetillæg, særlig feriegodtgørelse og pension, herunder et beregnet pensionsbidrag for tjenestemænd.

Det ses blandt andet, at den kommunale stigning i bruttoløn i denne periode påvirkes positivt med 0,1 pct.pt. af ændringen i genetillæg. Den regionale stigning i bruttoløn påvirkes ikke.

Bruttolønstigningen i kommunerne varierer fra 0,2 % (25%-fraktilen) til 0,7 % (75%-fraktilen).

Bruttolønstigningen i regionerne varierer fra 0,5 % (25%-fraktilen) til 0,8 % (75%-fraktilen).

PERSONALEFORBRUG

 Der er **2.558,9 flere** fuldtidsbeskæftigede i kommuner og regioner i februar 2018 set i forhold til februar 2017.

Fra februar 2017 til februar 2018 er personaleforbruget i den kommunale og regionale sektor samlet steget med 2.558,9 flere ansatte målt som fuldtidsbeskæftigede.

Tabel 3 nedenfor viser ændringerne målt i fuldtidsbeskæftigede fordelt på nogle udvalgte ansættelsesformer og fordelt på forhandlingsområder.

Tabel 3: Udviklingen i personaleforbruget i kommuner og regioner. Februar 2017-2018

	Alle ansatte	Fleksjob og ekstr. Ord	Elever	Ovk-ansatte og tj.mænd	Månedslønnede	Time-lønnede
Hele Landet	2.558,9	-975,1	-2.841,1	6.375,1	2.419,0	140,0
Kommuner	2.103,8	-921,5	-1.977,6	5.002,9	1.949,0	154,8
Regioner	455,1	-53,6	-863,5	1.372,1	469,9	-14,8

Kilde: SIRKA, lønudvikling, februar 2018. Note: Alle ansatte er summen af fleksjob + ekstr.ord.ansatte + elever + overenskomstansatte + tjenestemænd eller summen af Månedslønnede+timelønnede.

I kommunerne er personaleforbruget samlet set steget med 2.103,8 fuldtidsbeskæftigede, hvilket svarer til en stigning på 0,5 %. Det ses yderligere at elever, ekstraordinært ansatte samt fleksjob samlet set falder med 2.899,1 fuldtidsbeskæftigede (9,7 %). Gruppen af overenskomstansatte og tjenestemænd er steget med 5.002,9 fuldtidsbeskæftigede svarende til en stigning på 1,4%.

I regionerne er personaleforbruget samlet set steget med 455,1 fuldtidsbeskæftigede, hvilket svarer til en stigning i personaleforbruget på 0,4 %. Faldet i elever, ekstraordinært ansatte samt fleksjob er på 917,0 fuldtidsbeskæftigede (15,5 %). Gruppen af overenskomstansatte og tjenestemænd er steget med 1.372,1 fuldtidsbeskæftigede svarende til en stigning på 1,2 %. Det skal særligt bemærkes, at det regionale personale tal påvirkes af, at Ambulance Syd fra og med januar 2018 indgår i de regionale data. Der tilføres ca. 700 fuldtidsbeskæftigede.

Pr. februar 2017 var 3.832 ansatte i seniorjob og pr. februar 2018 var 3.315 fuldtidsbeskæftigede i seniorjob. Det vil sige et fald på 517 fuldtidsbeskæftigede det seneste år. Fra januar 2018 til februar 2018 er antal ansatte i seniorjob steget med 81 fuldtidsbeskæftigede.

Ansatte i fleksjob findes på to ordninger: ordningen der var gældende før 2013 og ordningen gældende fra januar 2013. Fordelingen ses i tabel 4.

Tabel 4. Antal personer fordelt på de to fleksjobordninger. Februar 2018

	Ordning fra 2013	Ordning før 2013	Andel på 2013-ordning
Kommuner	8.887	9.052	49,5%
Regioner	539	1.110	32,7%

Kilde: KRL. Note: "Ordning fra 2013" refererer til den ordning, der blev indført pr. februar 2013 og "ordning før 2013" refererer til den ordning, der var gældende før februar 2013.

Bemærk, i KRL's statistikker indgår den tid kommunen har lønudgift for. De to fleksjobordninger adskiller sig fra hinanden ved, at der for den nye ordnings vedkommende aflønnes for de timer den ansatte arbejder ef-

Overenskomstansatte og tjenestemænd er **steget** med **5.002,9** fuldtidsbeskæftigede i kommunerne og **steget** med **1.372,1** fuldtidsbeskæftigede i regionerne

PERSONALEOM- SÆTNING

fektivt. Det vil sige, at tid til skånehensyn ikke indgår. Ansatte i fleksjob efter den gamle ordning lønnes for alle timer inkl. de timer deres beskæftigelse er nedsat. I realiteten aflønnes langt de fleste på den tidligere ordning som heltidsbeskæftigede, mens ansatte på den nye ordning gennemsnitligt betraget aflønnes for omkring 30% af fuld tid.

Personaleomsætningen for månedslønnede overenskomstansatte og tjenestemandansatte i kommuner og regioner ses i tabel 5 nedenfor.

Tabel 5: Personaleomsætning i kommuner og regioner i procent, faste medarbejdere, februar 2017-2018

	Kommuner	Regioner
Antal personer februar 2017	397.986	121.242
Afgang fra den valgte sektor	10,5	8,9
Afgang fra den valgte population	1,7	2,7
Tilgang til den valgte population	3,5	3,3
Tilgang til den valgte sektor	10,1	9,5
Skiftet overenskomst	1,6	1,2
Skiftet kommune/ region	2,6	1,7
Antal personer februar 2018	403.382	122.752
Netto stigning - antal	5.396	1.510
Netto stigning - procent	1,4	1,2

Kilde: Personaleomsætningsstatistik, februar 2018. Faste medarbejdere er alle månedslønnede overenskomstansatte og tjenestemænd, og dermed ekskl. timelønnede, ekstraordinært ansatte samt fleksjobansatte.

Hovedtendenserne er:

Afgangen fra den valgte sektor er for kommunerne 10,5 % og regionerne 8,9 %.

Tilgangen til den valgte sektor er for kommunerne 10,1 % og for regionerne 9,5 %.

Afgang fra den valgte sektor vil for kommunernes vedkommende være afgang ud af kommunen, dvs. til en region, stat, privat eller ud af arbejdsmarkedet. Tilgang til den valgte sektor er defineret modsat som tilgang fra andre sektorer til kommunerne.

Afgang fra den valgte population er for kommunerne 1,7 % og for regionerne 2,7 %.

Tilgang til den valgte population er for kommunerne 3,5 % og for regionerne 3,3 %.

Afgang fra den valgte population er defineret som afgang som følge af ændringer i afgrænsningsbetingelserne. Det kan være ændring fra månedslønnet til timelønnet, ændring fra overenskomstansat eller tjenestemand til elev, fleksjob eller ekstraordinært ansat. Tilgang til den valgte definition er modsat afgang.

1,6 % af de kommunale ansatte har *skiftet overenskomstområde*. På det regionale område har 1,2 % af de ansatte skiftet overenskomstområde.

2,6 % af de kommunale ansatte *har skiftet kommune*, og 1,7 % af de regionalt ansatte har skiftet region.

I tabel 6 vises lønniveauet for tilgang og afgang, samt for ansatte begge år.

Tabel 6: Løn tilgang og afgang, månedslønnede overenskomstansatte og tjenestemænd, februar 2017-2018

	Fuldtid afgang	Fuldtid ansat begge år	Fuldtid tilgang	Løn afgang	Løn ansatte begge år	Løn tilgang
Hele Lande	68.869	398.666	75.003	36.643	39.009	34.677
Kommuner	53.686	302.381	58.116	35.419	37.725	33.545
Regioner	15.183	96.284	16.887	40.973	43.040	38.573

Kilde: Personaleomsætningsstatistik, februar 2018. Faste medarbejdere er alle månedslønnede overenskomstansatte og tjenestemænd, og dermed ekskl. timelønnede, ekstraordinært ansatte samt fleksjobansatte. Løn afgang er regnet op til samme niveau som løn tilgang.

DATAGRUNDLAG

➤ Ensretning af optælling af skolepædagogers tillæg efter arbejdstidsaftalens §15 og §17 pr. februar 2018.

Skolepædagogers tillæg efter §15 og §17 har hidtil været behandlet forskelligt i KRLs statistikker. Nogle har været optalt som et månedligt fast tillæg af typen *andre tillæg* mens andre har ligget i genetillæg, hvor de hører til, da de er et arbejdstidstillæg.

Pr. februar 2018 optælles skolepædagogtillæg, der kan identificeres i data i genetillæg. Genetillæg er forhøjet med ca. 3 mio. kroner i februar 2018 og tilsvarende er andre tillæg reduceret med ca. 3 mio. kroner.

Udvælgelse af lønperiode ændres pr. januar 2018 for KMD

Hidtil har KRL anvendt udtrækket for den enkelte måneds lønkørsel fra KMD som månedens løn. Fremadrettet bliver grunddata fra KMD sammensat således, at udover at hente data fra dataleverancen for indeværende lønperiode, så bliver der også hentet lønoplysninger som vedrører den aktuelle måned fra dataleverancen for forrige lønperiode og efterfølgende lønperiode. Dvs. at der fremadrettet kommer til at indgå tre dataleverancer i processen, hhv. dataleverancen fra forrige måned, dataleverancen fra den aktuelle måned og dataleverancen til brug for næst kommende måned. Fra disse tre udtræk udpeges samtlige løndelevende der er relevant for den aktuelle månedsstatistik. Der ligger en mere fylldig beskrivelse i KRL-forum.

Optælling af beskæftigelse for underordnede læger, som både er fastansat og ansat som vikar ændres pr. april 2017:

§ 34, stk. 2 i Overenskomst for underordnede læger (33.06.1) fastsætter at løn for læger, der ud over en fuldtidsbeskæftigelse også er ansat i et vikariat aflønnes pr. time med timeløn + 50% tillæg for vikartimerne, dvs. svarende til overarbejdsbetaling. Lønindberetningen foretages også som overarbejde, og timerne indgår ikke i KRLs opgørelse af beskæftigelse for de pågældende medarbejdere. Dette ændres pr. april 2018, således at beskæftigelsen i vikariatet, jf. §34, stk. 2, tælles med som beskæftigelse, og betalingen optælles som grundløn.

Ændringen medfører, at fuldtid forhøjes med 37 svarende til 0,4%.

Underordnede lægers løn påvirkes som følger - målt på april 2018:

Grundløn ændres med +0,2%
Nettoløn ændres med +0,2%,
Bruttoløn ændres med +0,2%
Løn i alt ændres med +0,2%.

Beskrivelser af ændringer i datagrundlaget findes også i *KRL-forum*.

Lønudvikling i den kommunale og regionale sektor
Ansatte i den kommunale og regionale sektor
kvartalsvise årsstigningsstakter, procent, fra februar 2011 - 2012 til februar 2017 - 2018
KRL

År	Februar		Maj		August		November	
	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension
2011 - 2012								
alle	2,2	2,1	2,2	2,2	2,2	2,2	2,6	2,5
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region	2,8	2,6	2,7	2,7	2,6	2,6	3,1	2,9
2012 - 2013								
alle	0,8	0,6	0,4	0,4	1,0	1,0	1,1	0,9
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region	1,2	1,0	1,0	1,0	1,5	1,5	1,7	1,5
2013 - 2014								
alle	1,7	1,6	2,1	1,8	1,8	1,6	2,4	2,2
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region	2,2	2,1	2,5	2,2	2,0	1,8	2,6	2,5
2014 - 2015								
alle	1,4	1,3	2,1	2,4	2,0	1,9	1,9	1,9
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region	1,8	1,8	2,5	2,8	2,7	2,5	2,4	2,4
2015 - 2016								
alle	2,5	2,4	2,1	1,7	2,0	1,7	2,5	2,1
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region	2,9	2,8	2,3	2,0	2,3	2,0	2,9	2,5
2016 - 2017								
alle	3,1	2,8	2,8	2,6	2,6	2,5	1,8	1,8
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region	3,5	3,2	3,2	3,0	3,1	2,9	2,4	2,3
2017 - 2018								
alle	0,5	0,5						
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region	1,1	1,1						
2018 - 2019								
alle								
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region								
2019 - 2020								
alle								
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region								
2020 - 2021								
alle								
identit. pers. i identit. still. i samme kom./region								

Kilde: KRL's opgørelse af de kvartalsvise årsstigningsstakter. www.krl.dk, SIRKA

Lønbegreb: Udviklingen i "lønnen i alt", dvs. grundløn, alle faste tillæg, genetillæg, feriegodtgørelse og pension. Overarbejde er ikke inkluderet.

Udviklingen i "løn excl. genetillæg og pension", dvs. grundløn og alle faste tillæg. Overarbejde og feriegodtgørelse er ikke inkluderet.

Lønudviklingen er angivet for såvel alle ansatte omregnet til fuldtidsstillinger, som identiske personer i identiske stillinger i samme kommune/region, omregnet til fuldtidsstillinger. Beskæftigelsesgraden er ikke fastholdt i den opgjorte lønudvikling for identiske personer i identiske stillinger.

Lønudviklingen er beregnet i SIRKA efter sektormålingen primo 2016.

Noter:

Lønudvikling i den kommunale sektor

Ansatte i den kommunale sektor,
kvartalsvise årssitningstakter, procent, fra februar 2011 - 2012 til februar 2017 - 2018
KRL

År	Februar		Maj		August		November	
	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension
2011 - 2012								
alle	2,1	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2	2,6	2,5
identit. pers. i identi. still. i samme kommune	2,8	2,6	2,7	2,7	2,6	2,5	3,1	2,9
2012 - 2013								
alle	0,9	0,7	0,3	0,4	0,9	0,9	1,1	1,0
identit. pers. i identi. still. i samme kommune	1,2	0,9	1,0	1,0	1,5	1,4	1,7	1,5
2013 - 2014								
alle	1,7	1,6	2,3	1,9	2,0	1,6	2,4	2,3
identit. pers. i identi. still. i samme kommune	2,3	2,1	2,6	2,2	2,2	1,8	2,7	2,5
2014 - 2015								
alle	1,3	1,4	2,1	2,4	1,9	1,8	2,0	1,9
identit. pers. i identi. still. i samme kommune	1,8	1,8	2,6	2,8	2,7	2,5	2,5	2,4
2015 - 2016								
alle	2,6	2,5	2,2	1,9	2,1	1,8	2,6	2,1
identit. pers. i identi. still. i samme kommune	2,9	2,8	2,4	2,1	2,3	2,0	3,0	2,5
2016 - 2017								
alle	3,1	2,8	2,7	2,5	2,5	2,4	1,7	1,7
identit. pers. i identi. still. i samme kommune	3,6	3,2	3,2	3,0	3,1	2,9	2,4	2,3
2017 - 2018								
alle	0,5	0,4						
identit. pers. i identi. still. i samme kom./region	1,1	1,0						
2018 - 2019								
alle								
identit. pers. i identi. still. i samme kom./region								
2019 - 2020								
alle								
identit. pers. i identi. still. i samme kom./region								
2020 - 2021								
alle								
identit. pers. i identi. still. i samme kom./region								

Kilde: KRL's opgørelse af de kvartalsvise årssitningstakter. www.krl.dk, SIRKA

Lønbegreb: Udviklingen i "løn i alt", dvs. grundløn, alle faste tillæg, genetillæg, feriegodtgørelse og pension. Overarbejde er ikke inkluderet.

Noter: Udviklingen i "løn excl. genetillæg og pension", dvs. grundløn og alle faste tillæg. Overarbejde og feriegodtgørelse er ikke inkluderet.

Lønudviklingen er angivet for såvel alle ansatte omregnet til fuldtidsstillinger, som identiske personer i identiske stillinger i samme kommune, omregnet til fuldtidsstillinger. Beskæftigelsesgraden er ikke fastholdt i den opgjorte lønudvikling for identiske personer i identiske stillinger.

Lønudviklingen er beregnet i SIRKA efter sektoromlægningen primo 2016.

Lønudvikling i den regionale sektor
Ansatte i den regionale sektor,
kvartalsvise årsstigningsfakter, procent, fra februar 2011 - 2012 til februar 2017 - 2018
KRL

År	Februar		Maj		August		November	
	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension	Løn i alt	Løn excl genetillæg & pension
2011 - 2012								
alle	2,3	2,2	2,2	2,2	1,9	2,0	2,2	2,2
identi. pers. i ident. still. i samme region	2,7	2,6	2,7	2,7	2,6	2,7	3,0	2,9
2012 - 2013								
alle	0,2	0,2	0,3	0,2	0,9	0,9	0,7	0,7
identi. pers. i ident. still. i samme region	1,1	1,1	1,2	1,1	1,8	1,7	1,6	1,5
2013 - 2014								
alle	1,3	1,4	1,5	1,5	1,1	1,2	2,0	1,9
identi. pers. i ident. still. i samme region	2,2	2,2	2,1	2,2	1,5	1,6	2,5	2,4
2014 - 2015								
alle	1,3	1,2	1,9	2,2	2,2	2,1	1,6	1,7
identi. pers. i ident. still. i samme region	1,7	1,7	2,3	2,6	2,8	2,6	2,0	2,1
2015 - 2016								
alle	2,3	2,2	1,8	1,3	1,7	1,4	2,3	1,9
identi. pers. i ident. still. i samme region	2,7	2,7	2,2	1,9	2,1	1,8	2,8	2,5
2016 - 2017								
alle	2,9	2,5	2,9	2,7	2,7	2,7	2,2	2,2
identi. pers. i ident. still. i samme region	3,5	3,2	3,2	3,1	3,1	3,0	2,4	2,5
2017 - 2018								
alle	0,8	0,8						
identi. pers. i ident. still. i samme region	1,2	1,3						
2018 - 2019								
alle								
identi. pers. i ident. still. i samme kom./region								
2019 - 2020								
alle								
identi. pers. i ident. still. i samme kom./region								
2020 - 2021								
alle								
identi. pers. i ident. still. i samme kom./region								

Kilde: KRL's opgørelse af de kvartalsvise årsstigningsfakter. www.krl.dk

Lønbegreb: Udviklingen i "løn i alt", dvs. grundløn, alle faste tillæg, genetillæg, feriegodtgørelse og pension. Overarbejde er ikke inkluderet. Udviklingen i "løn excl. genetillæg og pension", dvs. grundløn og alle faste tillæg. Overarbejde og feriegodtgørelse er ikke inkluderet.

Noter: Lønudviklingen er angivet for såvel alle ansatte omregnet til fuldtidsstillinger, som identiske personer i identiske stillinger i samme region, omregnet til fuldtidsstillinger. Beskæftigelsesgraden er ikke fastholdt i den opgjorte lønudvikling for identiske personer i identiske stillinger.

Lønudviklingen er beregnet i SIRKA efter sektoromlægningen primo 2016.